

Vantaan ratikka

KH:n seurantaryhmä
7.3.2022

Tilannekatsaus

Tiina Hulkko | hankejohtaja

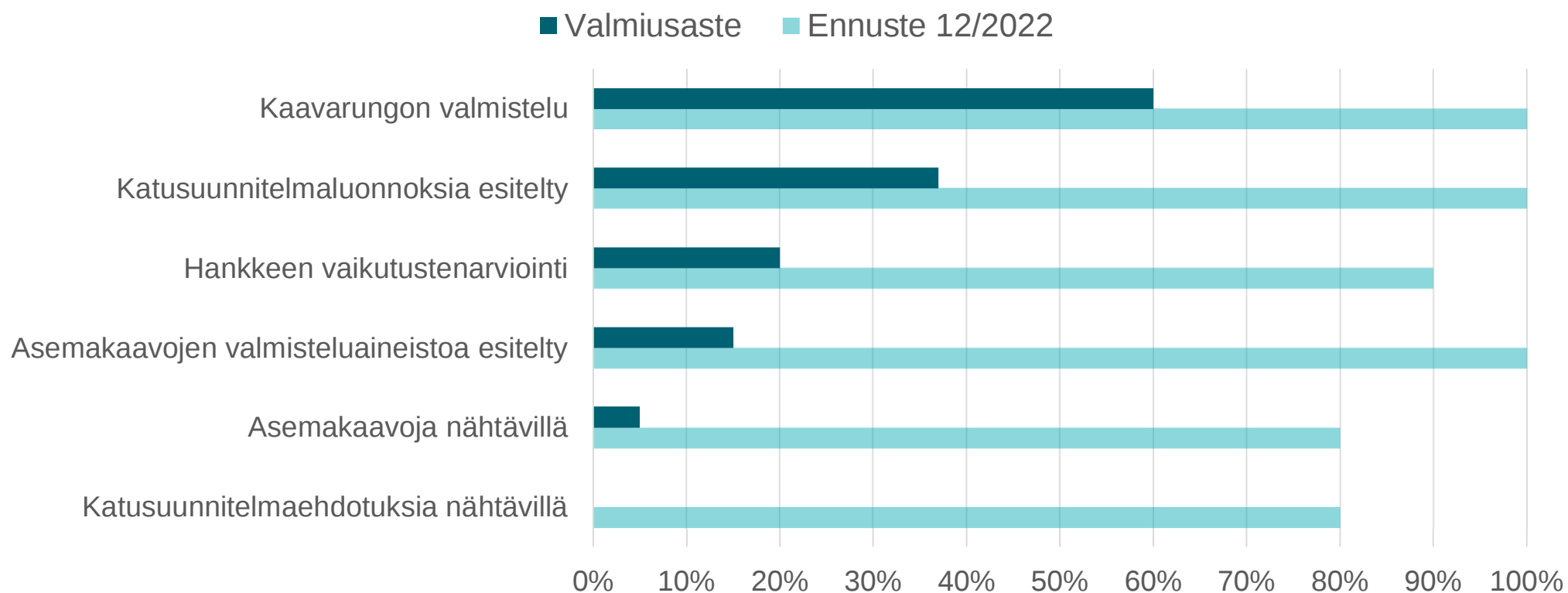
**VANTAAN
RATIKKA**

Hankkeen tilanne

- Hanke on aikataulussaan ja budjetissaan
 - Vuoden 2021 suunnittelubudjetista (6 M€) käytettiin yhteensä 5,56 M€
 - Vuoden 2022 suunnittelubudjetista (7 M€) käytetty 28.2. mennessä noin 350 000 €
- Käynnissä oleva suunnittelu aikataulutettu valmistumaan ennen investointipäätöstä 2023

Hankkeen tilanne

Vaikutustenarvioinnit 2023

Mahdollisen hankesuunnitelman sisältöä:

- Kustannusarvion päivitys (alkamassa)
- Kiinteistötaloudellisten tulojen päivitys (alkamassa)
- Liikenne-ennusteen päivitys (sis. koronan vaikutukset)
- Vaikutustenarviointien tarkennukset: luonto, ympäristö, melu, tärinä, päästöt jne.

Kaikki vaikutustenarviointi tehdään verrattuna bussivaihtoehtoon.

Kaupunkiliikenne Oy

- Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi HKL:n yhtiöittämisen 22.9.2021
- Vantaan kaupunginhallitus päätti osakkaaksi liittymisestä Kaupunkiliikenne Oy:hyn 30.11.2021
 - Vantaan omistus kohdistuu konsernissa ainoastaan tytäryhtiö RV Kalusto ja Varikko Oy:hyn, jonka omistukseen toteutettaisiin Vaaralan varikko ja Vantaan ratikan kalustohankinnat
- Yhtiö aloitti toimintansa 1.2.2022
- Yhteistyösopimuksen sisällöstä neuvotellaan parhaillaan

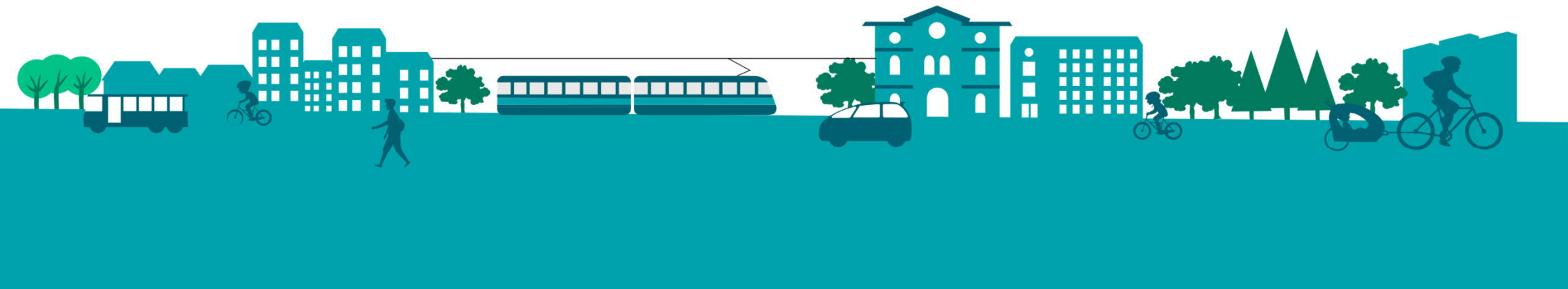

**VANTAAN
RATIKKA**

MAL-sopimus

- Valtio sitoutunut 30 prosenttiin suunnittelukustannuksista (enintään 6,1 M€) vuosina 2020-2023
- Vuoden 2020 suunnittelukustannuksiin saatu avustusta 327 515 euroa
- Vuosien 2021-2023 avustushakemus valmistelussa loppusummalle

Vantaan ratikalla
laajaa kannatusta
MAL 2023 –
suunnitelman
valmistelussa

Ratikan kiinteistötaloudelliset arviot

- Ensimmäiset arviot tehdään kaavarungon luonnoksen maankäytön perusteella vuosille 2030, 2040 ja 2050
 - Suuret kaupunkikehityshankkeet ulottuvat Kehäradan ympäristön tavoin useille vuosikymmenille
- Ratikan vaikutukset eri alueiden vetovoimaan ja kehittymiseen arvioidaan
- Vertailu bussi- ja superbussivaihtoehtojen kiinteistötalouteen
 - Kaikki vaihtoehdot luovat tuloja, ratikan vaikutus on erotus bussivaihtoehtoihin nähden

Vantaan ratikka ja kaupunkikehitys

- Joukkoliikennepalvelun pysyvyys ja saavutettavuuden kasvu vauhdittavat kaupunkikehitystä ja lisäävät kaupungin vetovoimaa

Aviapolis

- Ratikka parantaa sisäistä joukkoliikennettä Aviapolikseen ja kiinnittää keskustat toisiinsa
- Ratikka tuo yhden Suomen suurimmista kauppaja vapaa-ajan keskittymistä, Jumbon ja Flamingon, joukkoliikenteellä sujuvasti saavutettavaksi

Hakunila

- Ratikka tuo Hakunilan raideliikenteen piiriin ja sujuvoittaa arjen liikkumista Vantaan vilkkaimmin liikennöidyllä bussireitillä
- Ratikka tukee Hakunilan ja Länsimäen keskustojen kehitystä ja täydennysrakentamista sekä Fazerilan ja Vaaralan teollisuusalueen alueen muutoksia.

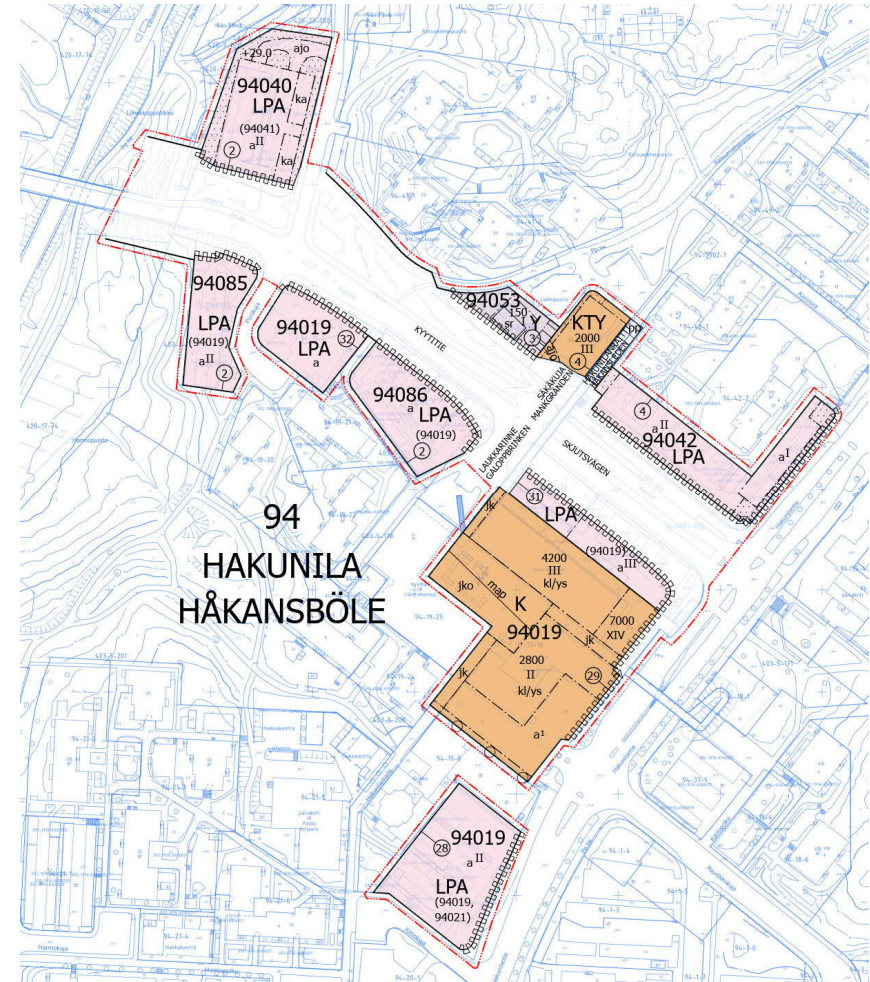

Tikkurila

- Lisää kaupallista vetovoimaa sekä asumisen ja työpaikkojen houkuttelevuutta; ratikan odotus on jo myötävaikuttanut suotuisasti alueen työpaikkakehitykseen
- Kaupunkiympäristö laadukasta, viihtyisää ja käveltävää

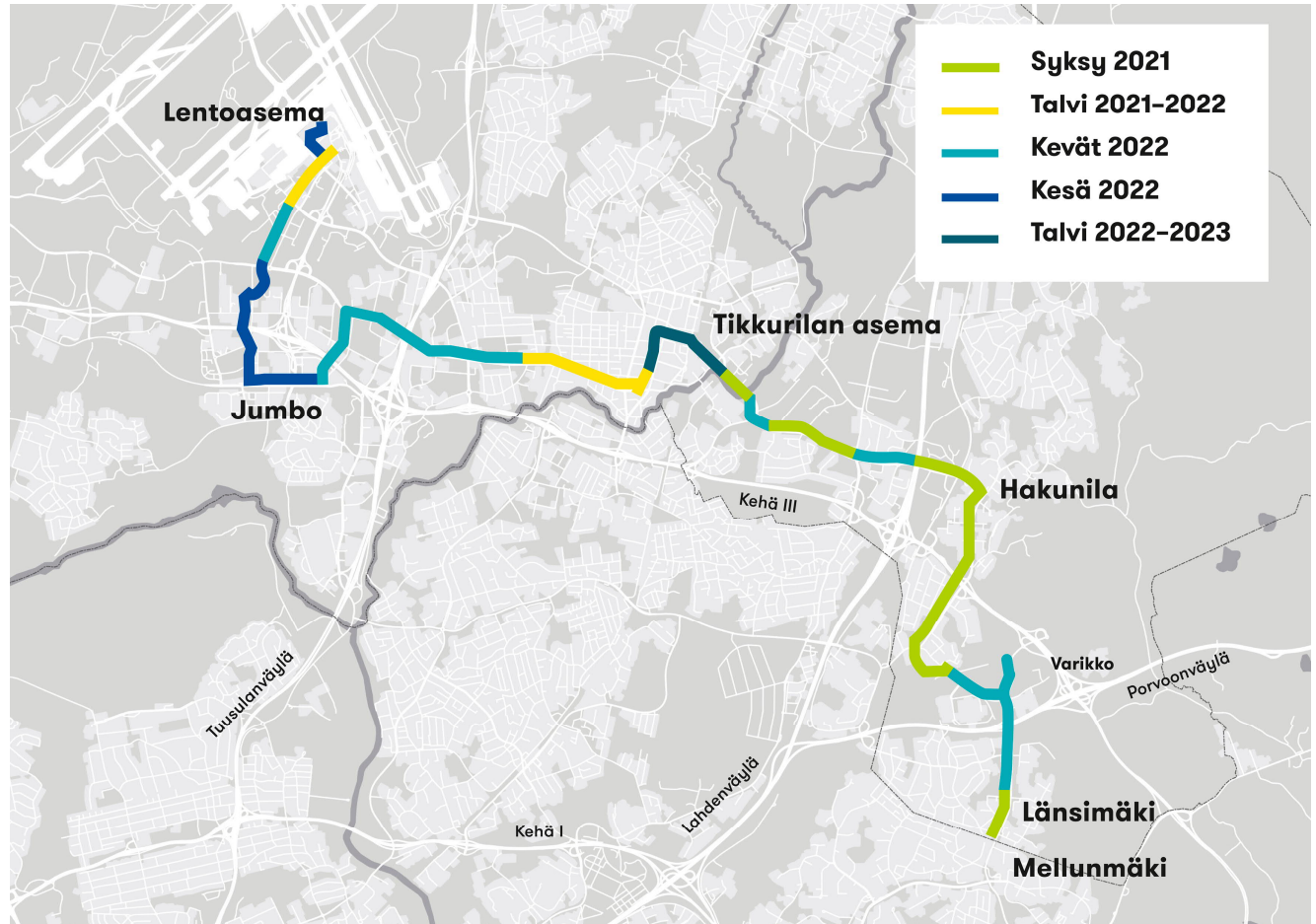
Ratikan asemakaavat

- Asemakaavoja laaditaan ratikkakaduille n. 20 kappaletta
- Asemakaavoja ei laadita koko reitille, vaan ainoastaan sinne missä katutilaa tarvitaan lisää
- Ratikan asemakaavat eivät määrää kaduille raitiotietä
- Vuorovaikutukseen tulossa Tikkurilanraitio sekä Hakunilan keskusta

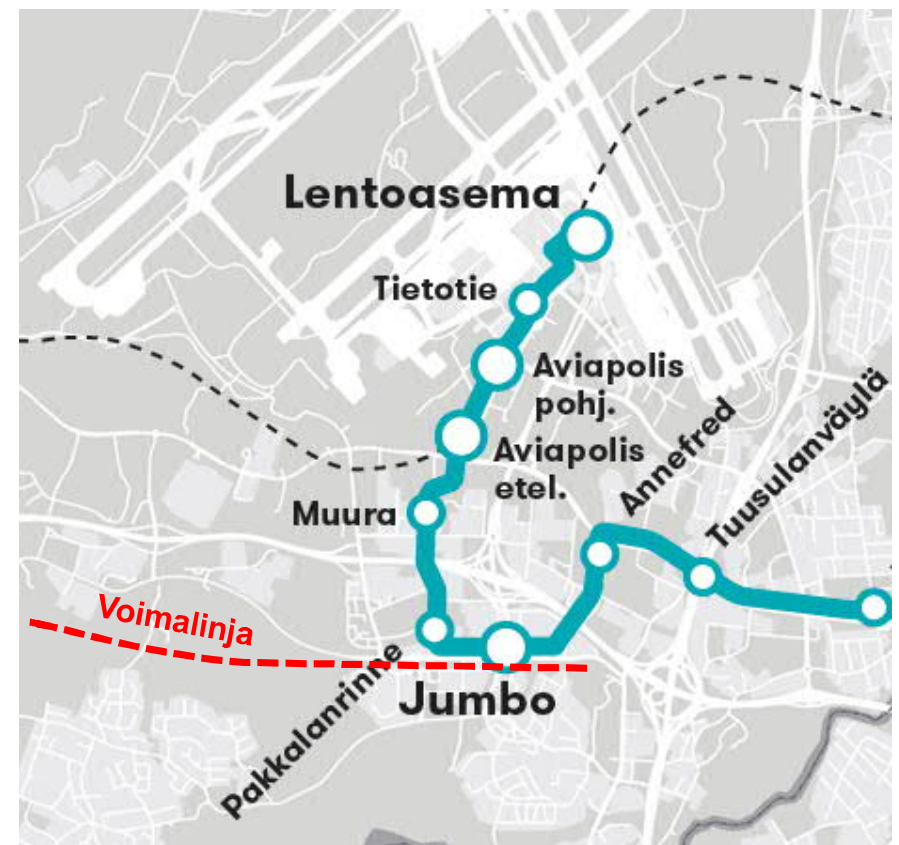
Katu- ja puistosuunnitelmat

- Luonnoksia esittelyssä verkkosivuilla pala kerrallaan
- Kuvan aikataulu voi työn aikana hieman muuttua

Reitti Aviapoliksessa

- Fingridin uuden arvion mukaan raitiotien ajolankojen sijoittaminen Jumbon eteläpuolisten voimalinjojen viereen voi olla haastavaa
- Tarkastelussa olevia ratkaisuja:
 - Voimalinjan vienti maan alle
 - Suuria kiinteistötaloudellisia hyötyjä, mutta myös aikatauluhaasteita
 - Reitti Tikkurilantietä suoraan Aviabulevardille
 - Erilaiset haarautuvat linjastovaihtoehdot
 - Raitiovaunujen akkukäyttöisyys pienellä matkalla

Viestintä ja vuorovaikutus

- Kevät on vuorovaikutuksessa tärkeää aikaa ja lähes joka viikko tapahtuu jotakin
 - kirjeet maanomistajille
 - suunnitelmia esittelyyn ja nähtäville
- Kevätinfo pidetään 6.4. valtuustosalissa hybriditilaisuutena (korona huomioiden)
- Vuorovaikutukseen panostetaan myös maksetun mainonnan avulla
- Kaiku-viestintätoimiston kanssa ollaan aloittamassa viestintäkumppanuutta kaupunkikehitysviestinnän tueksi

Ratikan kaavojen etenemisprosessi

Vireilletulo

- OAS MRL 63 §
- Mielenpääteet OAS:sta MRA 30 §

Valmisteluvaihe

- Mahdolliset esittelytilaisuudet
- Kaavan valmisteluaineiston esittely MRL 62 §, MRA 30 §
- Mielenpääteet valmisteluaineistosta
- Maanomistajakirjeet

Ehdotus

- Kaupunkiympäristölautakunta (Kala)
- KH
- Nähtävillä olo MRL 65 §, MRA 27 §
- Lausunnot MRA 28 § ja muistutukset MRA 27 §

Hyväksymis-
käsittely

- 2. Kala
- KH
- KV
- Mahdolliset valitukset Hallinto-oikeuteen (Kuntalaki 137 §, MRL 191 §)

Voimaantulo

● Mahdollisuus vaikuttaa

Etenemisprosessi kaavan jälkeen

Asemakaavan
voimaantulo

Katusuunnitelmien
voimaantulo

Maankäytösopimus- ja
maanhankintaneuvottelut

Investointipäätös

Maanhankinta / sopimukset

Johtosiirto-
sopimukset

Rakentaminen

Tikkurilan tunneli

Teknis-taloudelliset haasteet

- Tikkuparkin ajoyhteyden korvaaminen
- Ratakujan tilanpuute
- Pääradan alitus ottaen huomioon junaliikenteen asettamat vaatimukset
- Santaradan sijainti, liikenne ja raideristeys
- Dixin alitus ja perustusten muutostyöt
- Maanalaisten johtojen ja putkien siirtäminen
- Paineellinen pohjavesi
- Pohjarakennusolosuhteet

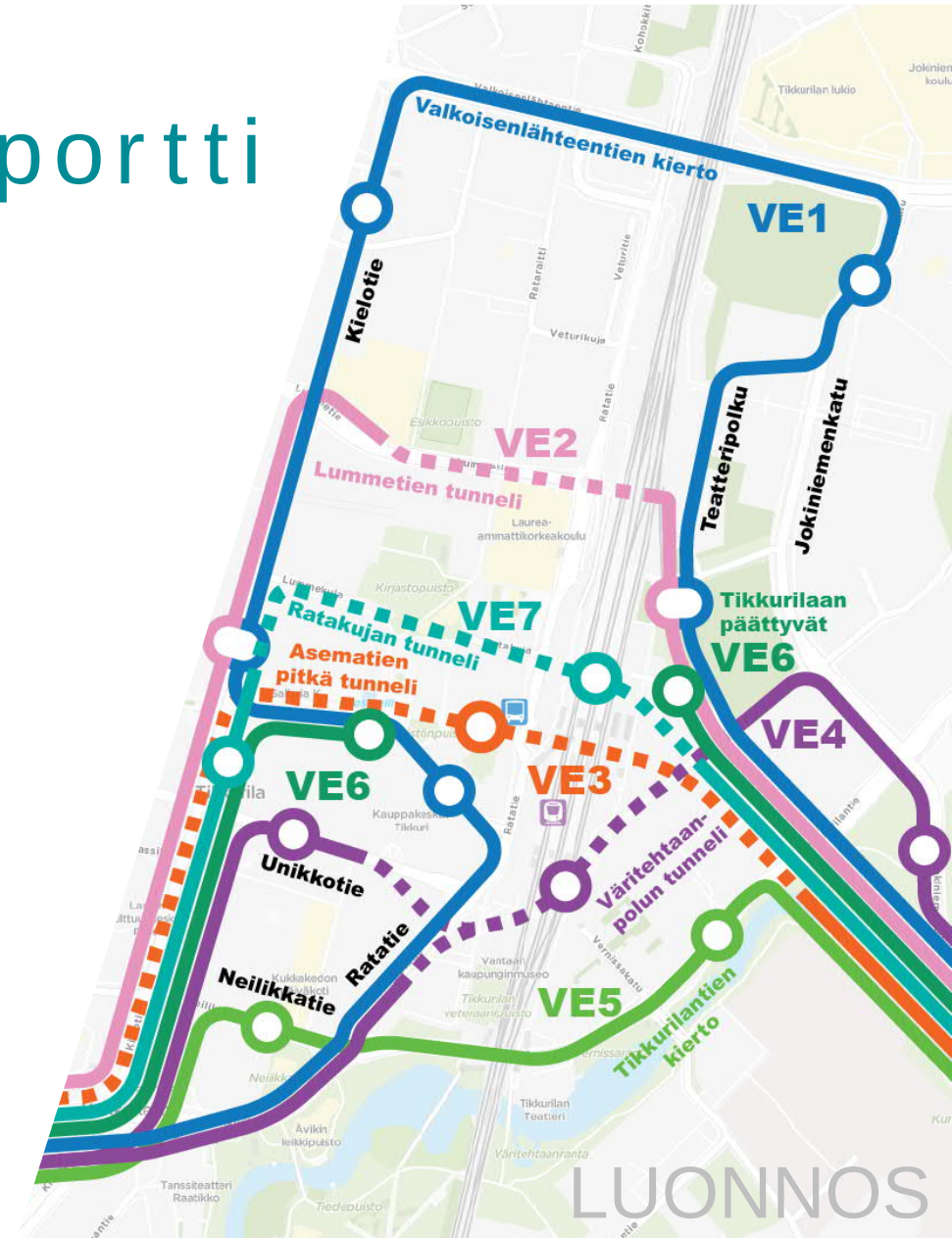
Sopimukselliset haasteet

- Taloyhtiöiden kokema haitta ja pysäköintilaitosten rakentamisaikainen käyttö
- Pääradan alituksen ja Santaradan sopimukset Väyläviraston kanssa
- Yhteensovitus Tikkurilan toimitalon rakentamiseen ja käyttöönottoon

Tiiviisti rakennetussa kaupunkikeskustassa infrarakentaminen on aina vaativampaa, kuin keskustojen ulkopuolella. Hankkeen teknis-taloudelliset ja sopimukselliset haasteet on kartoitettu ja pyritty tunnistamaan laajalti.

Reittivaihtoehtojen raportti

- Raportoidaan kaikki reittivaihtoehdot, joita on 2017 vuodesta alkaen suunniteltu
- Käydään läpi hyvät ja huonot puolet, sekä syyt miksi vaihtoehtoja on karsittu ja missä vaiheessa
- Julkaistaan ratikan nettisivuilla lähipäivinä

Bussivaihtoehdot: perusbussi

Kuva: HSL / Lauri Eriksson

- Runkolinja sähköisillä nivelbusseilla ratikan reitillä
- Liikenteellisesti tarkastellaan, missä eniten tarvetta bussikaistalle → kustannusarvio
- Maankäytöltään ”perustilanne”, kaupunki kehittyi, mutta ei bussireitin vaikutuksesta

Bussivaihtoehdot: superbussi

- Mahdollisimman laadukas bussi omilla kaistoillaan koko matkalla
 - Ratakujan tunnelia ei voi käyttää, reitti Tikkurilassa vielä suunnittelussa
 - Pysäkkien pidentäminen siellä, missä ei rakenneta omaa kaistaa
 - Terminaalien ja varikon muutostyöt
- Kaupunkikehitysvaikutukset lähempänä ratikkaa, mutta eivät yhtä suuret

Pikaraitioteiden kaupunkikehitys- vaikutukset

Tiina Hulkko | hankejohtaja

**VANTAAN
RATIKKA**

RAITIOTEIDEN KAUPUNKIKEHITYS- VAIKUTUKSET

Ratikkakohteiden kansallinen ja kansainvälinen
vertailu

Kuva: WSP, Tuomas Vuorinen

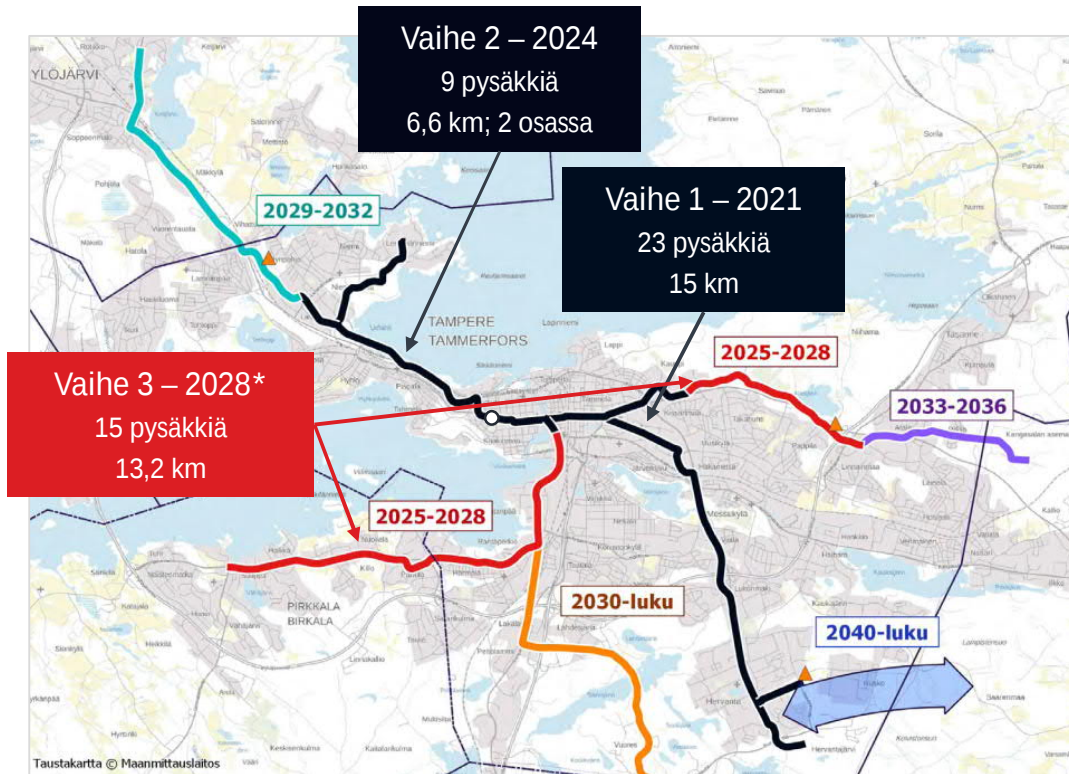
Kuva: Rune Herdlevær aineistot

Kuva: Markus Pajarre

TAMPEREEN RATIKKA

”Raideliikennejärjestelmä luo ennakoitavuutta asukkaille, sijoittajille ja rakennuttajille sekä vakautta kiinteistökehitykseen”

* – seudullisen yleissuunnitelman reitit Pirkkala – Sorin aukio ja TAYS – Koilliskeskus, joista ei ole vielä rakentamispäätöstä. Vaiheiden 1 ja 2 yhdistymispiste (Pyynikintori) on lisätty kartalle jälkikäteen.

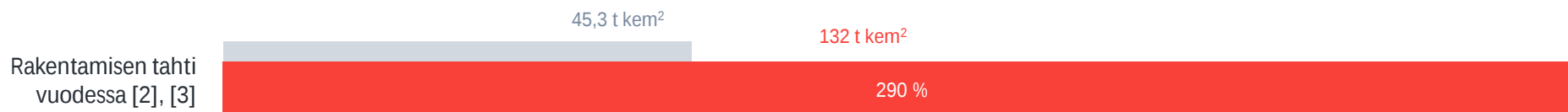

Sitaatti:
Tampereen kaupunki, raitiotien osan 2
investointipäätöksen esittelyaineisto, s. 61

Kartta:
Tampereen raitiotien seudullinen
yleissuunnitelma, s. 117

Valokuvat: Markus Pajarre

TAMPEREEN RATIKKA

2016 ennuste rakentamisesta 25 v aikana (2040 mennessä)

Toteutuma 2020 mennessä

- Hanke on ylittänyt odotukset monien taloudellisten mittarien näkökulmasta. Ennusteet toteutumassa etuajassa.
- Tampereella toimitilarakentaminen ratikan varressa toteutunut jo nyt yli vuoden 2040 arvion

Lähteet (linkit tarkistettu 30.11.2021):

[1] https://www.tampere.fi/tiedostot/t/199TaZSC3/raiotie_rakentamisen_rahavirrat_ja_tyollistavuus_2016.pdf

[2] https://www.tampere.fi/tiedostot/r/rhPOz0t/raiotie_kiinteistoanalyysi_2016.pdf

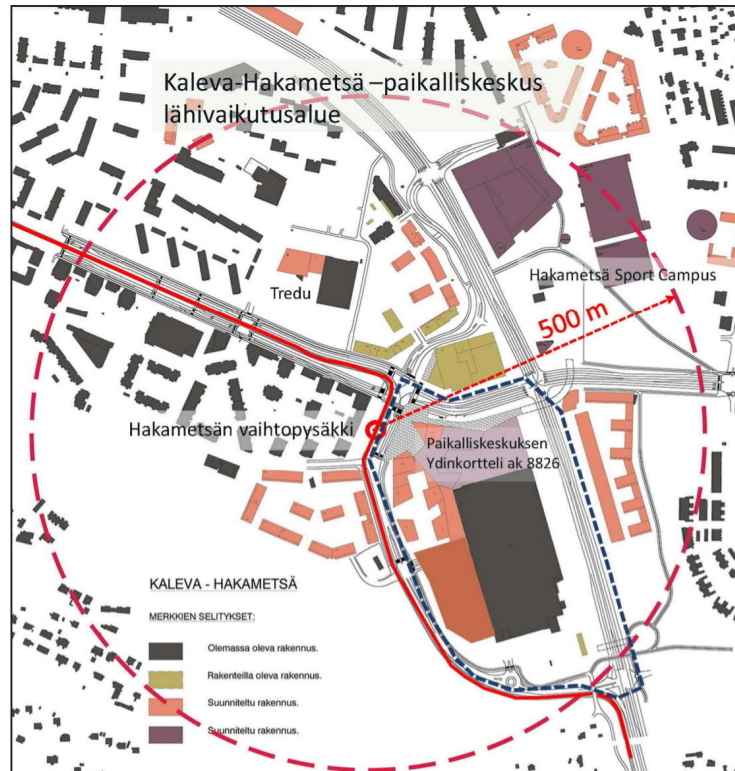
[3] https://www.tampere.fi/tiedostot/r/zanVhdVr/Tampereen_raiotien_kiinteistoanalyysi.pdf

TAMPEREEN RATIKKA – CASE KALEVA

Raitiotien rakentamispäätöksen jälkeen Kalevan alueen rakentamismäärät lähtivät räjähdysmäiseen kasvuun.

Lisäksi uudessa asemakaavaehdotuksessa yhteensä 127 000 kem², josta valtaosa uudisrakentamista

- noin puolet vähittäiskaupan suuryksikölle
- noin kuudesosa asumiselle (500 uutta asukasta)
- varaus 17-kerroksiselle hotellille

Asemakaavaehdotuksen 30.11.2021 havainnekuva. Lähivaikutus-alueen kuvassa raitiotie on merkitty punaisella viivalla, suunnitellut rakennukset oranssilla ja varsinainen kaava-alue sinisellä katkoviivalla. Kaupunkimallikuvaan lisätty ratikkapysäkin sijainti.
Kuvat: Tampereen kaupunki

Tampereen ”uuden keskustan” kaavasta päätös – Sammonkadun itäpäässä valtavan liikekeskuksen ympärille rakentuisi hotelli, asuinkortteli ja pysäköintitalo

Sammonkadun itäpäähän näkymä muuttuu tulevaisuudessa täysin, kun Kaleva-Hakametsä-paikalliskeskuksen ydinalueelle rakentuu hotelli, kerrostalo, valtava liikekeskus ja pysäköintitalo.

Aamulehti uutisoi kaavasta 30.11.2021:
<https://www.aamulehti.fi/tampere/art-2000008441074.html>

RAIDE-JOKERI

”Lähivuosien asemakaavat ovat tuomassa Raide-Jokerin läheisyyteen asuntoja **noin 18 000 uudelle asukkaalle Helsingissä ja yli 4 000:lle Espoossa.**” [1]

Kuva: WSP, Tuomas Vuorinen

LUOTETTAVUUTTA JA LISÄÄ KAPASITEETTIA

- Runkolinjalla 550 tehdään arkisin yli **40 000** matkaa
- Ennuste vuodelle 2030 on **90 000** matkaa arkipäivänä
- Bussien kapasiteetti ei riitä ja luotettavuus kärsii

210

henkilöä

170

henkilöäautoa

3

telibussia

Raide-Jokeri-vaunuun mahtuu bussiin verrattuna yli kaksinkertainen määrä matkustajia!

Kuva: Raide-Jokeri

Kuva: WSP, Tuomas Vuorinen

[1] <https://raidejokeri.info/mika-raide-jokeri/>

RAIDE-JOKERI

Neliöhinnat ovat tutkimusten mukaan kasvaneet Raide-Jokerin varrella vuodesta 2016

2...6 % muita alueita nopeammin

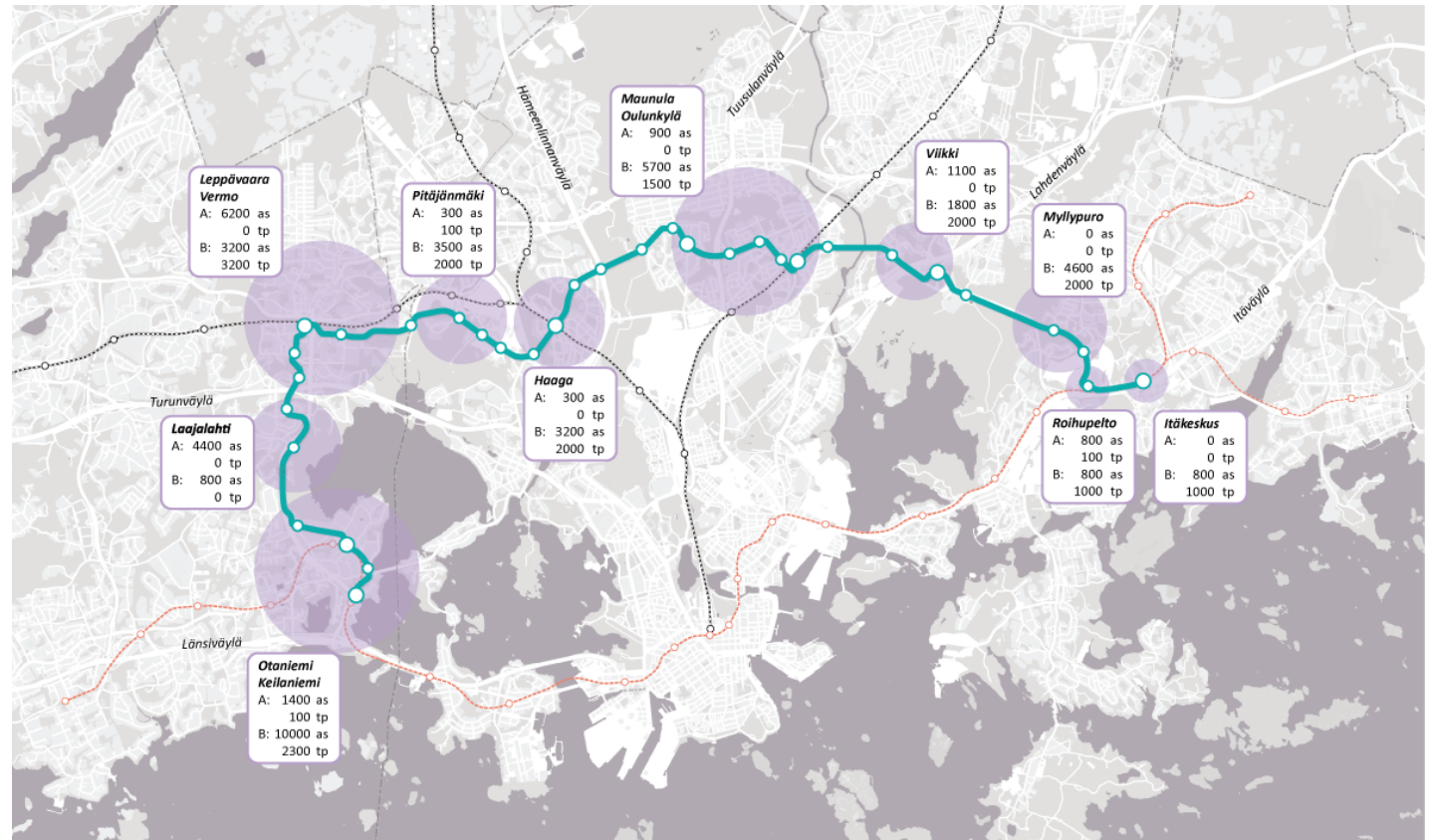
[1][2]

Vantaalla vastaava

arvio on 3 %,

joka on hyvin verrannollinen mainittujen tutkimusten tuloksiin [3]

RAIDE-JOKERI, ASUKASLUVUN JA TYÖPAIKKOJEN KASVU ALUEITTAIN 2017-2020 (A) JA 2020-2030 (B)

—●— Raide-Jokeri pysäkkeineen - - - - - Metro asemineen
 - - - - - Rautatie asemineen - - - - - Kuntaraja

RAIDE-JOKERI

Yhdistelmäkartta 21.12.2017

Raide-Jokerin toteutuneet ja ennustetut asukas- ja työpaikkamäärät [4]

[1] https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/149473/Kauria_Fetu_opinnayte.pdf?sequence=1&isAllowed=y

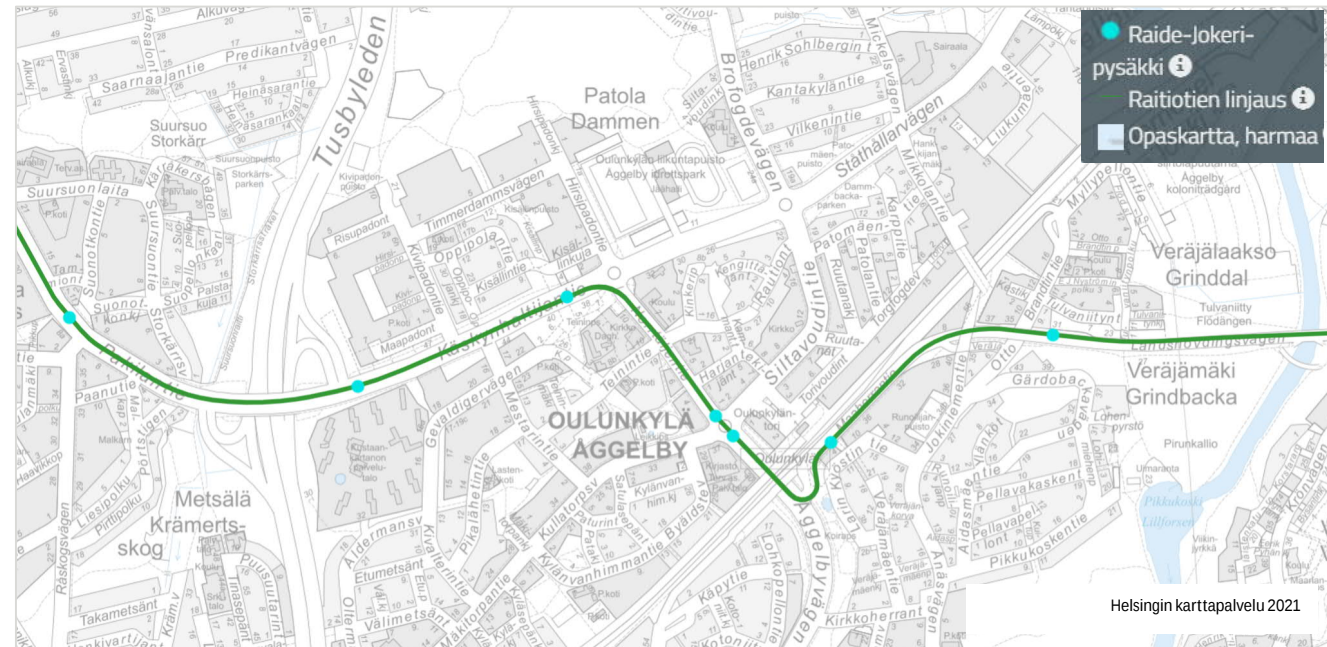
[2] Master's thesis, 2021, Mikko Jussila, Impact of Jokeri light rail on apartment prices, Aalto University

[3] https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/148983_Vantaan_ratikka_kuntataloudelliset_vaiikutukset_19.11.2019.pdf

[4] <https://raidejokeri.info/mika-raide-jokeri/>

RAIDE-JOKERI – CASE OULUNKYLÄ-PATOLA-MAUNULA

- Raide-Jokerin ansiosta kantakaupunkimainen kehitys on mahdollista myös Oulunkylässä. [1]
- Alueen keskusta saadaan 5 000 m² lisää tiloja kivijalkaliikkeille ja päivittäistavarakaupoille sekä tämän hetken suunnitelmien mukaan 20 000 m² suuruinen sosiaali- ja terveystakeskus [1]

Oulunkylä-Patola -alueen neliöhinnat nousivat 2019—2020

n. 13 %, kun Helsingissä keskimäärin ne nousivat 5 % [2]

→ Oulunkylän neliöhinnat ovat olleet pitkään alle Helsingin keskiarvon, mutta uudet ratikan mahdollistamat kehityssuunnitelmat ovat voineet osaltaan vaikuttaa viime vuoden nopeaan kasvuun

[1] <https://www.uuttahelsinkia.fi/fi/uutiset/2021-03-18/raide-jokeri-tuo-uusia-asukkaita-ja-palveluja-oulunkylaan-nain-alue-kehityy>

[2] <https://www.kiinteistomaailma.fi/asuntojen-hinnat/Helsinki/00640>

POHJOISMAIDEN RATIKKAHANKKEET

Vakiintunut

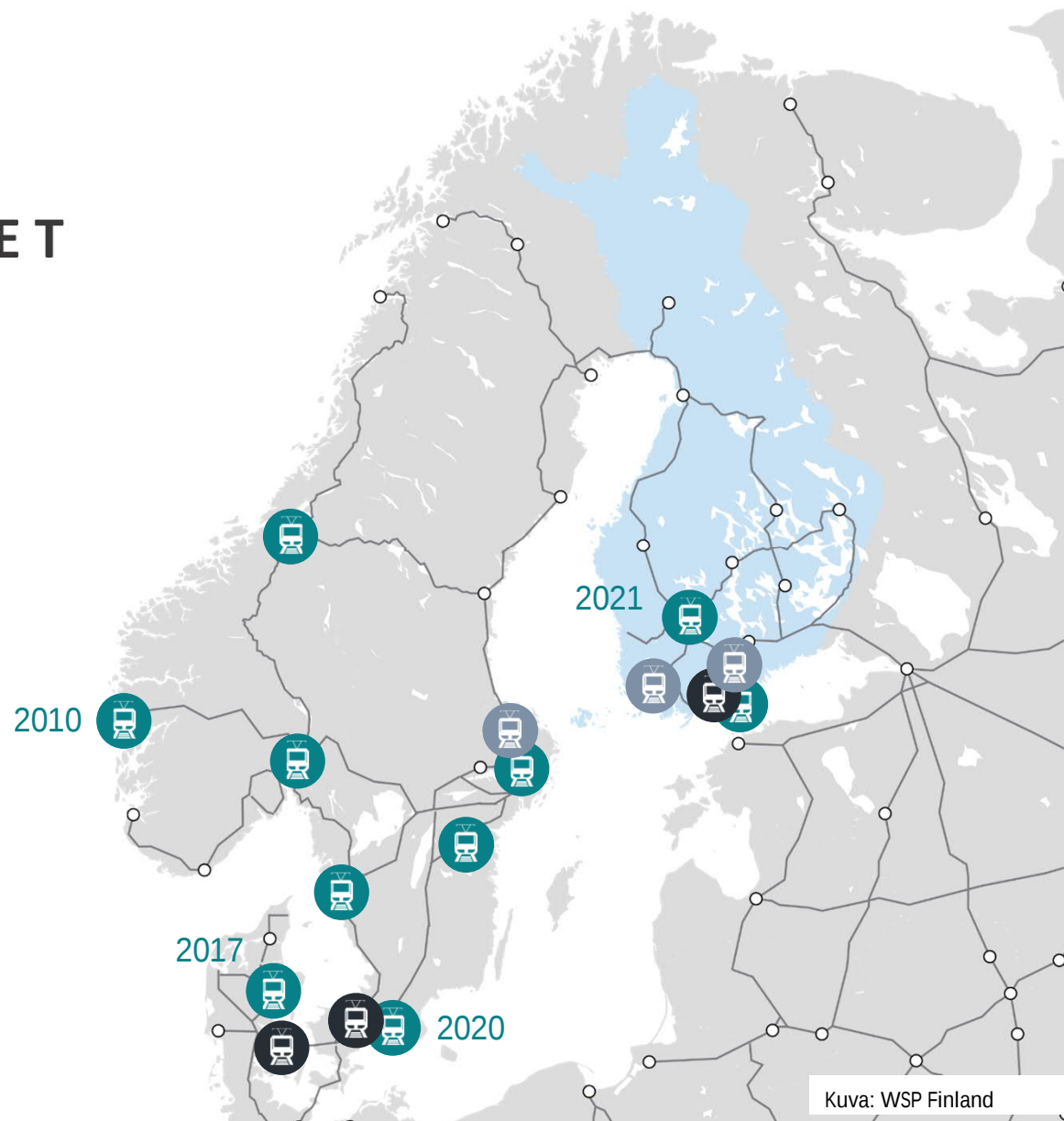
Aloitusvuosi, jos 2010 jälkeen

Rakenteilla

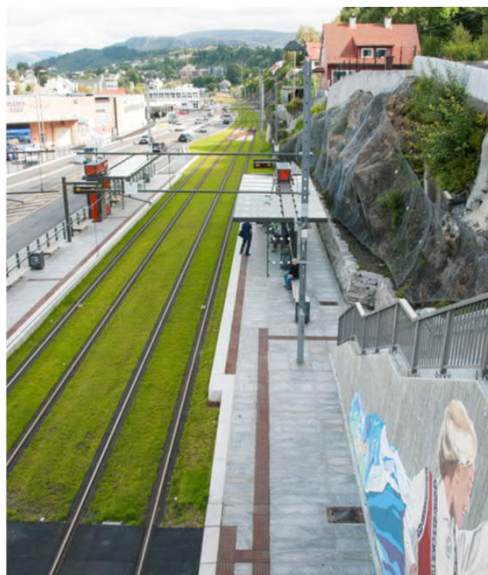

Suunnitteilla

Kuva: WSP Finland

BYBANEN BERGEN, NORJA

BYBANEN

VAIHEIDEN VALMISTUMINEN [1]

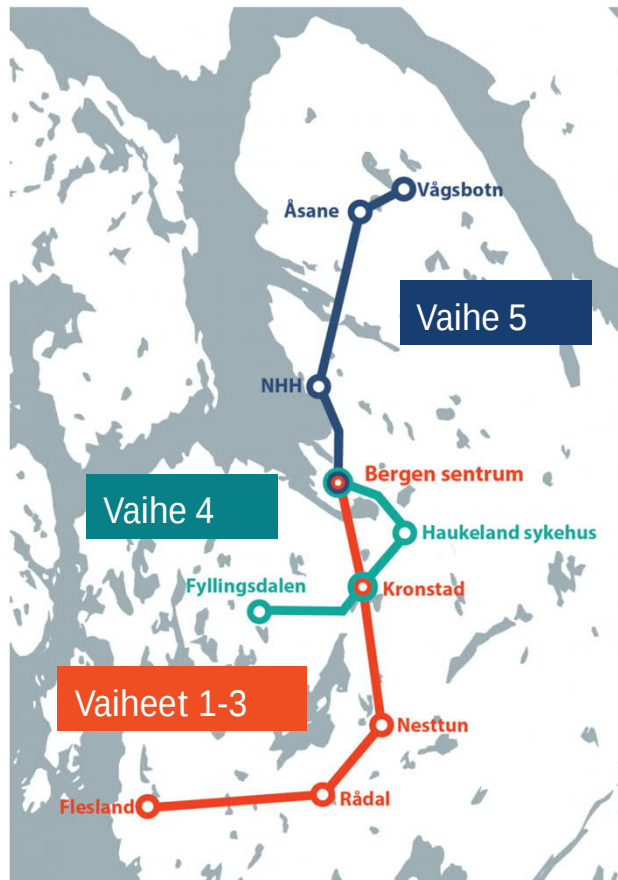
Vaihe 1 - 2010
15 pysäkkiä
9,8 km

Vaihe 2 - 2013
+ 5 pysäkkiä
+ 3,6 km

Vaihe 3 - 2016
+7 pysäkkiä
+ 6,5 km

Vaihe 4 -
2022—2023
+ 8 pysäkkiä
+ 10 km

Vaihe 5 -
2025—2026
+ 13 pysäkkiä
+ 12,5 km

Kaupunkirakenne

Kaupungin imago ja
brändi

Bergenin väestöennusteet [2]

220 000 (2018)

→ 325 000 (2030)

→ 355 000 (2040)

- Ensisijaisesti kaupunkikehityshankkeena pidetty Bybanen on nostanut merkittävästi rakentamisen määrää ratikan vaikutusalueella
- Ratikkaverkostoa on jo laajennettu määrätietoisesti vuodesta 2010

[2]

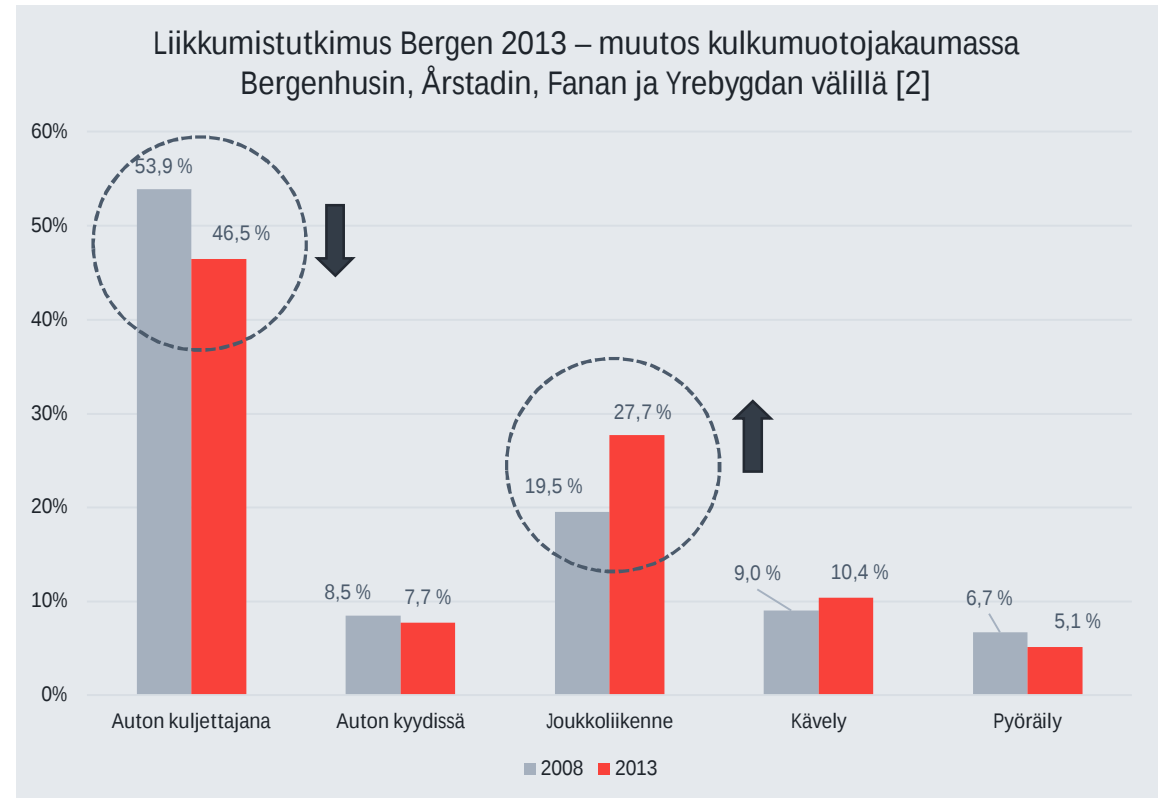
[1] https://www.nlra.dk/fileadmin/user_upload/downloads/NLRA_20210222_jimmySchmincke_Bybanen.pdf

[2] Rune Herdlevær, Head of Department: haastattelu ja aineistot

BYBANEN

BYBANEN KONSEPTI [1]

- ✓ Uusi näkyvä elementti kaupunkiin
- ✓ Vaikuttaa hyvään kaupunkikehitykseen
- ✓ Joukkoliikennejärjestelmän selkäranka

→ Bybanen muutti lyhyessä ajassa merkittävästi vaikutusalueen kulkumuotojakaumaa

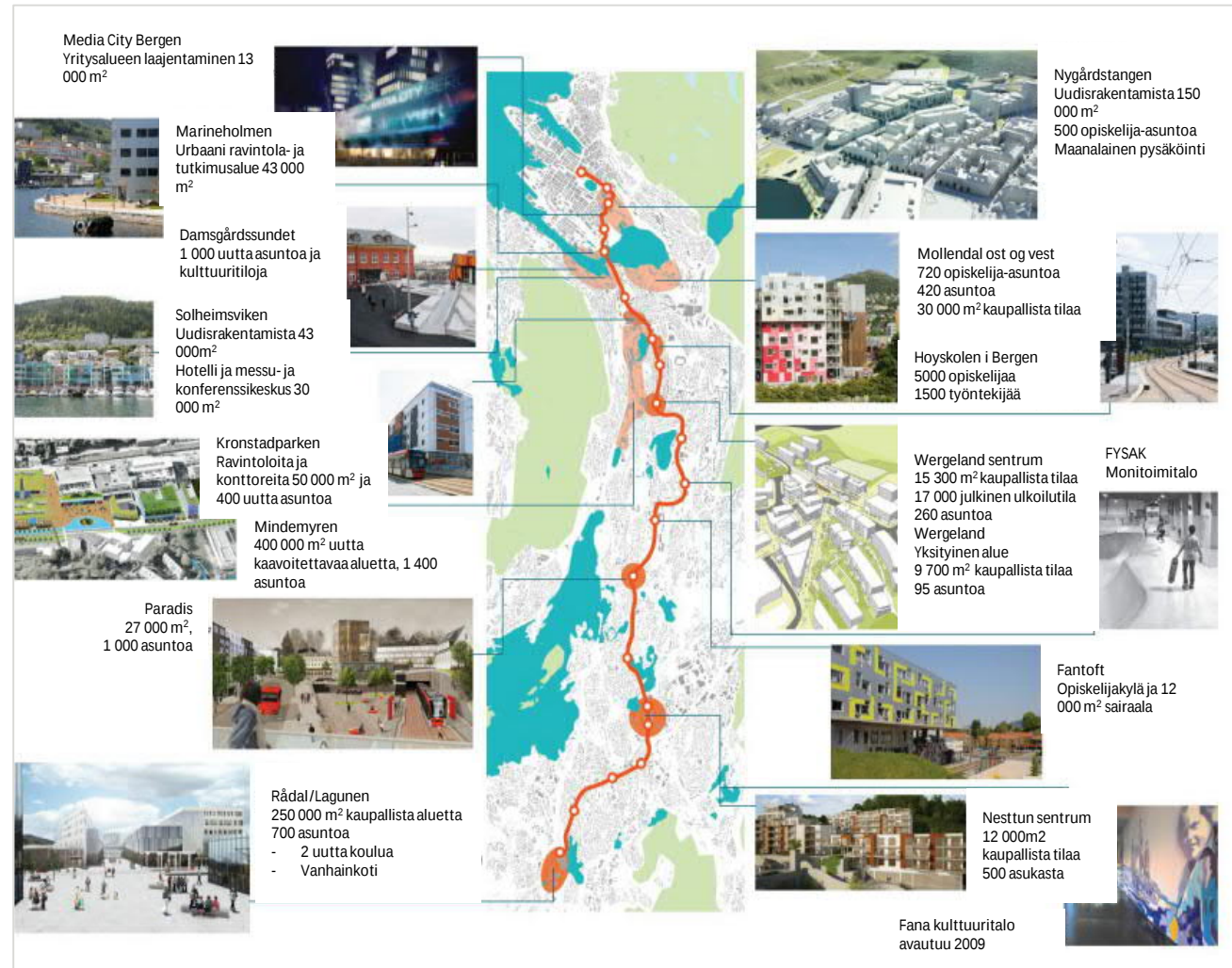
BERGEN RATIKKA - BYBANEN

Kaupunkirakenne

- Ensisijaisesti kaupunkikehityshankkeena pidetty Bybanen on nostanut merkittävästi rakentamisen määrää ratikan vaikutusalueella.
- Kehitystä tuetaan määrätietoisella kaavoituksella
- Kiinteistöjen kysyntä ja hinnat ovat kasvaneet ratikan varrella

[1]

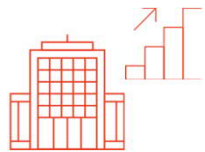

Vaiheiden 1-2 investointeja [1]

OPIT VANTAAN RATIKALLE

Kiinteistotaloudelliset tuotot
toteutuvat erittäin etupainotteisesti

Kiinteistöjen ja maan arvon nousu 2-
6 % nopeampaa kuin muualla

Kaupungin imago ja brändi nousee
valmistuneen raitiotien myötä

Kaupunkirakenteen suunnittelu
tiivisti raitiotien suunnittelun
yhteydessä tuottaa parhaat hyödyt

Palveluiden osalta raitiotie
houkuttelee myös kivijalkatoimintoja

Ratikan kaavarunkoluonnoksen ratkaisuja

Yleiskaavapäällikkö Mari Siivola

**VANTAAN
RATIKKA**

Ratikan kaavarunkoluonnos

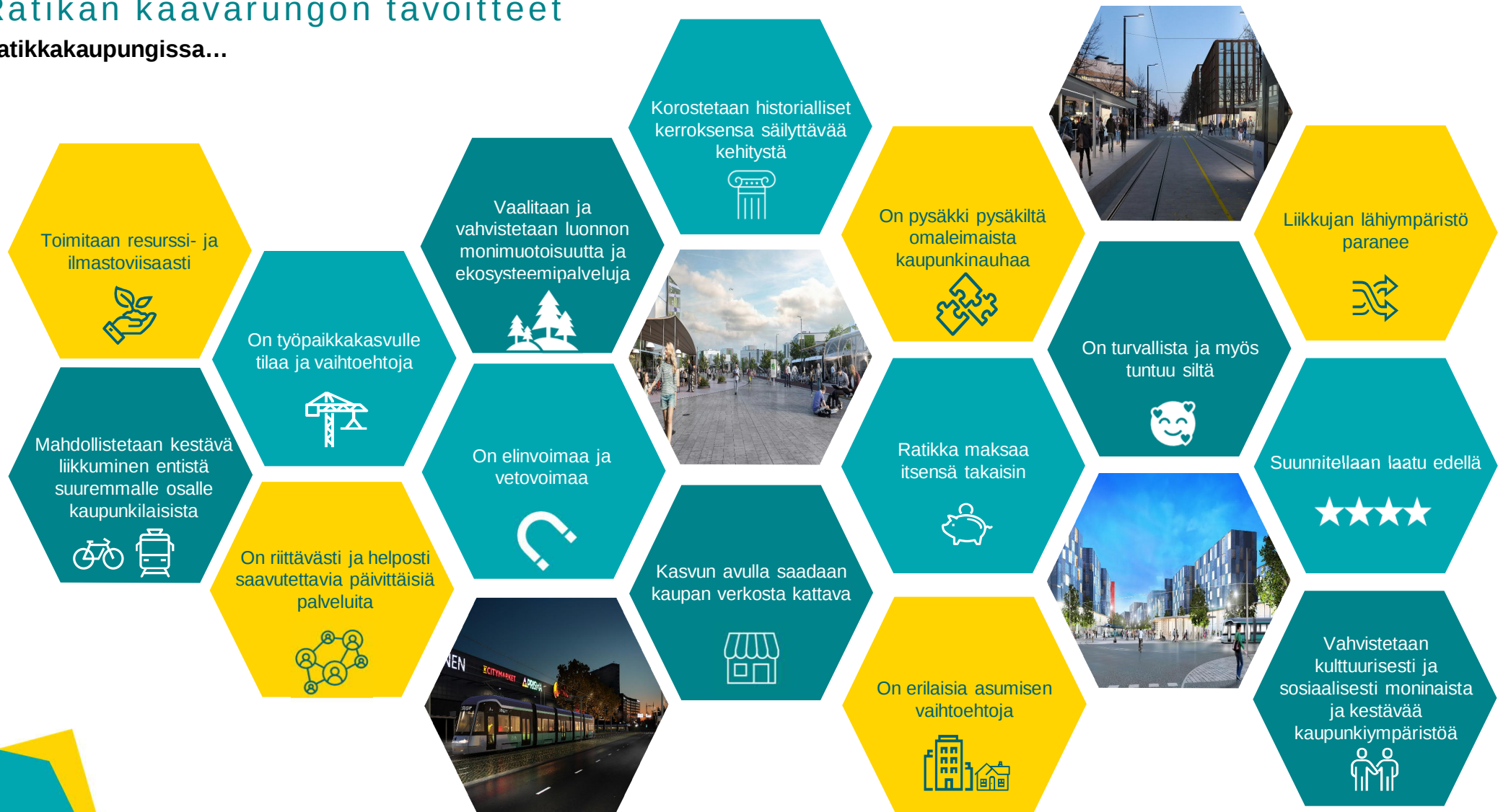

- Luonnos tulossa kaupunkiympäristölautakuntaan 5.4.2022 ja sieltä kaupunginhallitukseen. Nähtäville toukokuussa.
- Luonnoksen pohjalta laaditaan vaikutusten arvioinnit, jotka saadun palautteen parina toimivat ehdotuksen viimeistelyssä hyväksyttäväksi.
- Tähän esitykseen koottu aiheittain kaavarunkoluonnoksen ratkaisuja kolmen tehtävän kautta: **visio, mitoitus ja kehittämisen vaikutukset.**

Ratikan kaavarungon tavoitteet

Ratikkakaupungissa...

Visio vantaalaisesta ratikkakaupungista

- Visio rakennettu neljän näkökulman kautta:
 - Aiemmasta vuorovaikutuksesta koottu erityisesti asukkaiden toiveita vision pohjaksi
 - Miltä ratikkakaupunki näyttää: miten kaupunkikuvan ja kaupunkirakenteen muutosta ohjataan
 - Miten ratikkakaupunki toimii: hyvä arki ja elinvoimaisuus
 - Arvojen turvaaminen ja vaaliminen kaupungin tiivistyessä

Toiveet ratikkakaupungista

Koottu tähänastisesta
vuorovaikutuksesta

” Parasta Vantaalla on ihmiset!
Vantaalla ei snobbailla!

Gallup-kysely

13 vuorovaikutusaineistoa

6078 vastaajaa yhteenlaskettuna
kaikista aineistoista

” Erilaisia alueita erilaisiin elämäntyyliin
ja elämäntilanteisiin. Erilaiset ympäristöt
tuovat mielenkiintoa ja kiinnekohtia ihan
arkiymppäristöön.

Tulevaisuuskyselyn vastaus

Erityiset, omaleimaiset ja säilytettävät paikat

Millainen on omaleimainen ratikkakaupunki?

- Yhteisöllinen
- Alueiden maamerkkejä korostava
- Vehreä ja virkistävä
- Monipuolinen liikkumismahdollisuuksiltaan
- Historiallisesti kerroksellinen ja mielenkiintoinen
- Turvallinen
- Kaikenikäisiä kutsuva
- Toiminnallinen

TOIVEISTA on koottu ratikkakaupungin suunnittelijan muistilista

IMAGO

- Alueiden kaupunkikuvallisen identiteetin ja omaleimaisuuden vahvistaminen ja selostus. Nostot alueiden visioista ja mahdollisuuksista.

VIRKISTYS

- Virkistäytymisen paikat luonnon monimuotoisuutta korostaen. Metsien ja purojen varjeleminen.

KAUPUNKIVIHREÄ

- Vehreyden tuominen kaupunkitilaan, katoille ja kaduille. Hoidetut puistot ja katuvihreä

LIKKUMINEN

- Liikkumisen monimuotoisuuden varmistaminen ja kestävien liikkumismuotojen vahvistaminen ja korostaminen.

ASUMINEN

- Monipuolisen asumisen mahdollistaminen. Pientaloalueiden rauhoittaminen ja tiivis keskustamaisuus keskustoihin ja näiden välitilan selkeyttäminen.

JULKINEN ULKOTILA

- Kohtaamisen paikkoja eri ryhmät huomioiden. Ulkoliikuntamahdollisuuksien vahvistaminen. Turvallisuus ja valaistus sekä elävyyden ja taiteen tuominen katukuvaan.

TOIMINTOJEN MONIPUOLISUUS

- Sekoittunut kaupunkirakenne. Palvelujen monipuolisuus ja tuominen kivijalkaan kaduille. Toimintojen monipuolisuus ja työpaikkojen mahdollistaminen.

HISTORIA JA ESTEETTISYYS

- Historian ja alueiden ominaispiirteiden korostaminen. Kerroksellisuus ja esteettisyys kaupunkiympäristössä

AVIAPOLIS

- Alueiden yhteensovittaminen ja väylien estevaikutuksen ja melun ratkaiseminen. Viherympäristön ja -verkoston vahvistaminen. Vehreyttä katoille asti. Pyöräily- ja kävelyverkoston kokonaiskuva ja yhteneväisyys. Jumbon vetovoiman korostaminen ja toiminnallisuus.

TIKKURILA

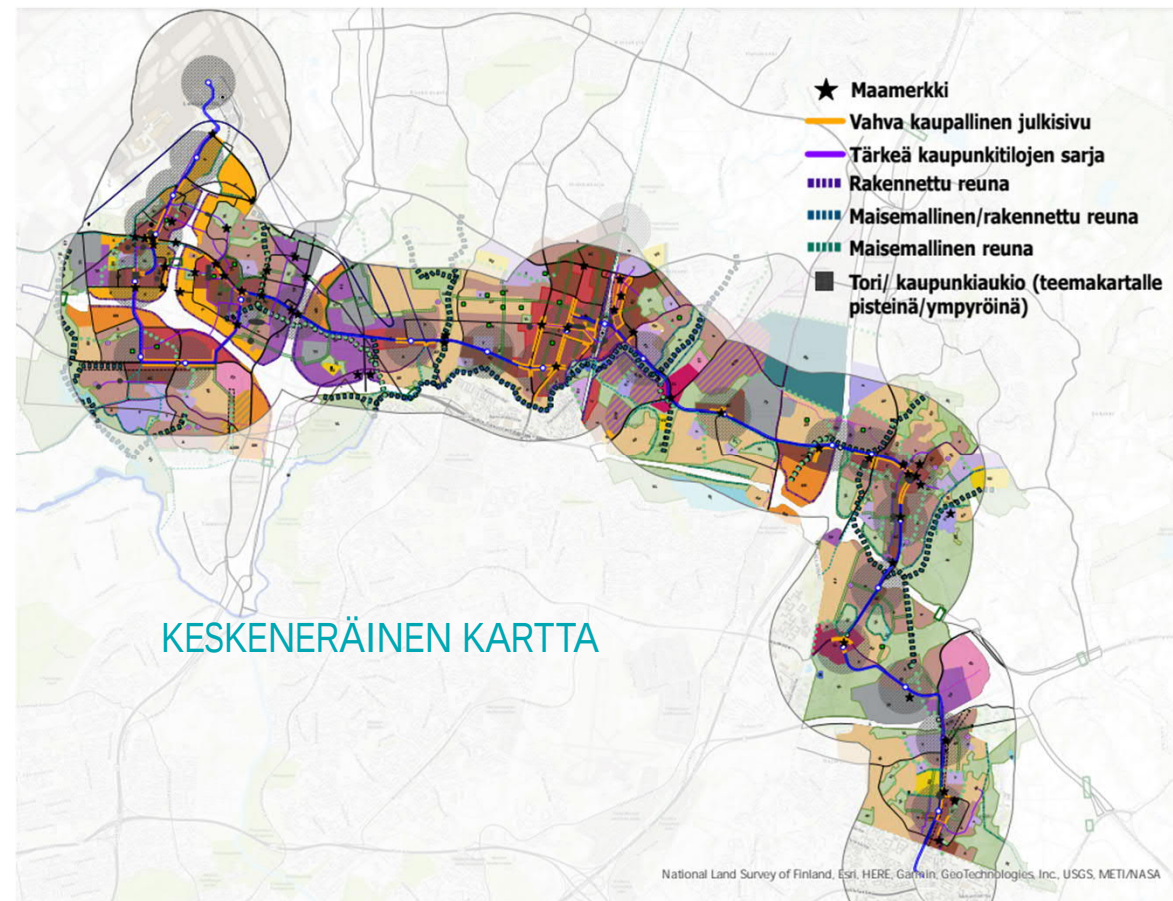
- Tunnettavuuden ja uniikkiuden korostaminen, esim. palvelujen kehittämisellä. Keskustamaisuuden korostaminen laatu ja historia edellä. Asemanseudun rauhoittaminen ja koetun turvallisuuden vahvistaminen. Jokivarren vetovoiman korostaminen.

HAKUNILA

- Tiivistä ja sekoittunutta kaupunkia. Kaupunkimaisuutta keskuksiin ja pientaloaluiden rauhoittaminen rakentamiselta. Erilaisten alueiden vaihtumisen selkeys ja yhteensovittaminen. Palvelutarjonnan kehitys. Erityisten paikkojen luominen ja korostaminen. Segregaatiokehityksen tarkastelu.

Kaupunkikuva ja kaupunkirakenne

- Ratikkakaupunki koostuu omaleimaisista alueista, joita kehitetään oman identiteettinsä pohjalta: miten alue hahmottuu, mitkä ovat tunnusmerkkejä, miten erottaudutaan muista alueista.
- Kaupunkikuvan kehittämistä ja ratikkakaupungin hahmottamista ohjataan **kaupunkikuvallisin merkinnöin**:
 - Omaleimaisten alueiden tunnistaminen ja rajautuminen
 - Rakennetut ja maisemalliset reunat
 - Omaleimaisten alueiden kohokohdat
 - Maamerkit
 - Vahvat kaupalliset julkisivut
 - Aukiot ja niitä yhdistävät kävelyakselit

Vihreä ja viihtyisä

- Ekosysteempipalveluja syntyy vihreässä kaupungissa
- Ratikkakaupungissa on kytkeytynyt virkistysalueverkosto, jossa vihreät kulkureitit yhdistävät laajempia virkistysalueita toisiinsa
 - Maisemallisesti tärkeitä mäkiiä vaalitaan
 - Vihreitä katutiloja kehitetään
- Hulevesien hallinta maiseman kehittämisen välineenä

Ratikkakaupungissa vaalitaan ja vahvistetaan Luonnon monimuotoisuutta

Suuri osa luontoarvoista pystytään säilyttämään tiivistymisestä huolimatta.

Siniverkostoa vahvistetaan:

- Puroluontoa vaalitaan ja kehitetään purovesistöjä kokonaisuuksina

Historialliset kerroksensa säilyttävää kaupunkikehitystä

- Vantaa on aina ollut liikkumisen kaupunki. Historiallisten tieympäristöjen kaupunkikuvaa kehitetään historiaa esiin nostaen. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan.
- Rakennusperintöä ja arvokkaita maisemakokonaisuuksia suojellaan yleiskaavalla. Kaavarunko ei muuta sitä.
- Ratikan varressa hyvin erilaisia kaupunkikehityksen kerroksia, jotka ovat paikallisia pysäkkikohtaisia vetovoimatekijöitä.

Toimiva ratikkakaupunki

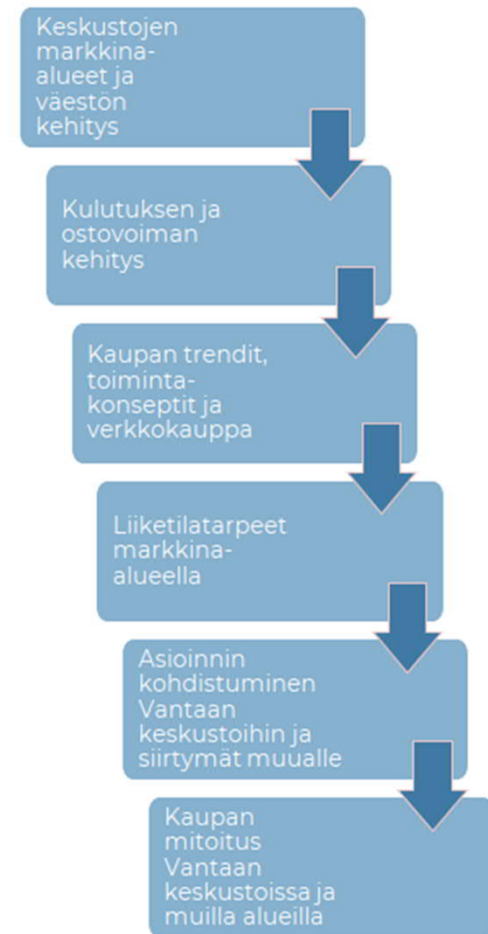

- Keskustat ja pysäkinseudut
 - Rakennetaan ratikkakaupungin palapeli pysäkeittäin. Reitit sitovat palat paikoilleen.
 - Korjataan kaupunkirakenteen katkoksia: uusia siltoja, ehkä jossain jopa kansi väylän yli.
 - Viher- ja siniverkostot sekä eheyttäjinä että alueidentiteettien luojina
- Liikenne
 - Kestävän liikennejärjestelmän kehittäminen: kävely, pyöräily ja joukkoliikenteen käyttäminen tasaveroisiksi autoilun kanssa
 - Kävelijästä joukkoliikennematkustajaksi: vaihtojen helppous, miellyttävät virikkeitä ja toimintoja tarjoavat pysäkkiympäristöt
- Asuminen, palvelut & työpaikat
 - Elinvoimaa työpaikkakasvun kautta
 - Hyvän arjen yhtälö toimii ratikkakaupungissa: asumisen ja työnteen vaihtoehtoja
 - Palvelut: kasvun edellyttämä koulu- ja päiväkotiverkon kehitys, kaupan palveluverkko kattavaksi

Elinvoimainen ratikkakaupunki

- Nykyisten työpaikka-alueiden kehittämisedellytykset: tavoitteena toimitila-alueiden kehittymistä monipuolisimmiksi ja tiiviimmiksi. Myös rouheammille toiminnoille varattu tilaa etäämmällä ratikasta.
- Yleiskaavan ”raidallisista” osa muuttuu yksivärisiksi
 - Yleiskaavan muuntuvien A/TP-alueiden käyttöä tarkennetaan esim. Koivuhaassa ja Fazerilassa
- Keskustojen kehittyminen monipuolisina alueina: mahdollistetaan liike- ja toimitilaa keskeisillä sijainneilla
 - Yleiskaavan jatkoksi tuodaan uusia pienempiä keskusta-alueita tärkeille pysäkeille.
- Ratikkakaupungin asukasmäärän kasvu mahdollistaa kaupan verkon täydentämisen toimivaksi. Samalla myös mahdollisuuksia muiden kaupallisten palveluiden kehittymiselle erityisesti keskusta-alueilla.
 - Kaupan palveluverkkoselvityksen päivitys 2022 edesauttaa myös kaavarungon ratkaisuja. Selvityksen painopiste on päivittäistavarakaupassa ja keskustoissa (ml. muut kaupalliset palvelut)

Kaupan mitoituksen muodostuminen

Kuva WSP

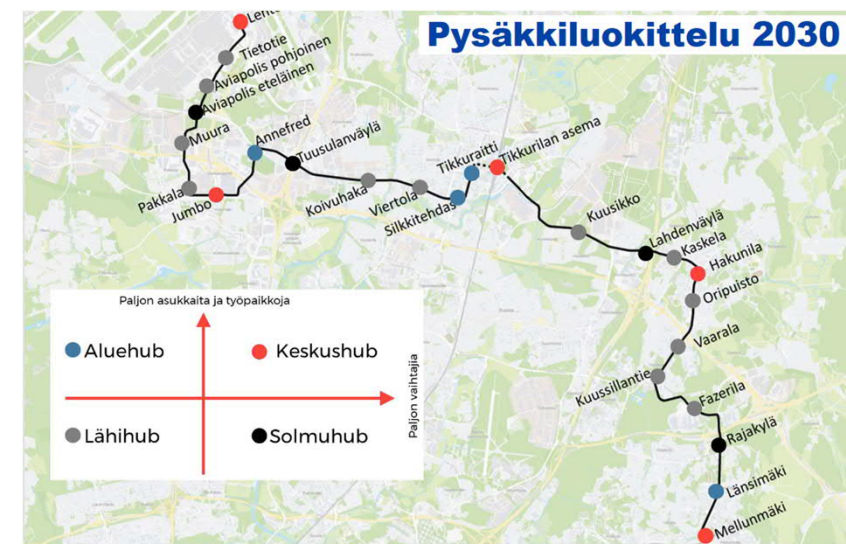
Keskustat ja pysäkinseudut

- **Keskustat:** aidon monitoimintaiset kaupunkielämän ympäristöt ja näyttämöt.
 - Keskustojen kehitystä ohjaa useilla alueilla oma tätä tarkempi suunnitelma (kaavarunko).
 - Lisäksi käynnissä oleva kaupan selvitys tarkastelee keskustojen kehittämistä.
- **Ratikan pysäkinseudut** uudistuvat ja rakentuvat kaupunkikehityksen ytiminä. Alueesta tulee rakentaa vetovoimaista ja laadukasta kaupunkiympäristöä. Lähikortteleihin tulee sijoittaa kullekin alueelle sopivia toimintoja siten, että pysäkinseuduista muodostuu monipuolinen ja kestäväällä liikkumisella erinomaisesti saavutettava kasvukäytävä. Erityisesti isoja ihmisvirtoja edellyttävien toimintojen sijoittamisessa tulee suosia ratikan pysäkinseutuja.
 - Osa pysäkinseuduista määritelty lähikeskustoiksi.

091700 LÄNSIMÄEN KAAVARUNKO
SELOSTUS

VANTAAN KAUPUNKI
12.10.2021

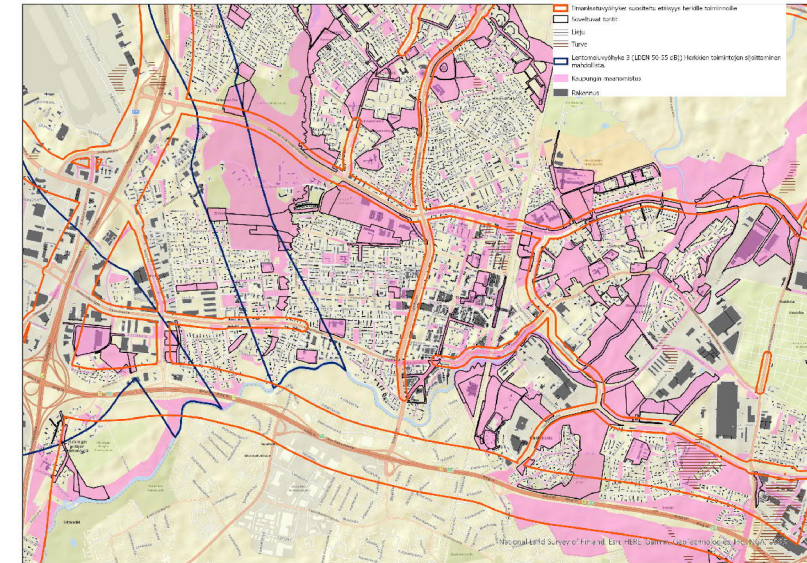
Koko kirjo asumisen vaihtoehtoja

- Reitillä monta erilaista keskustaa, jotka täydentyvät ja uudistuvat urbaanilla asuntorakentamisella.
- Niiden jatkona rakentuu kokonaan uusia kerrostalo-alueita palveluineen entisille työpaikka-alueille.
- Monipuoliset asumisen alueet sisältävät jo nykyisellään sekä kerros- että pientaloja. Alueita laajennetaan vastaavalla rakentamisella.
- Uudet pientaloalueet on tavoitteena toteuttaa kaupunkipientaloilla.
- Olemassa olevien pientaloalueiden täydentämistä ohjaa yleiskaavassa linjatut periaatteet.

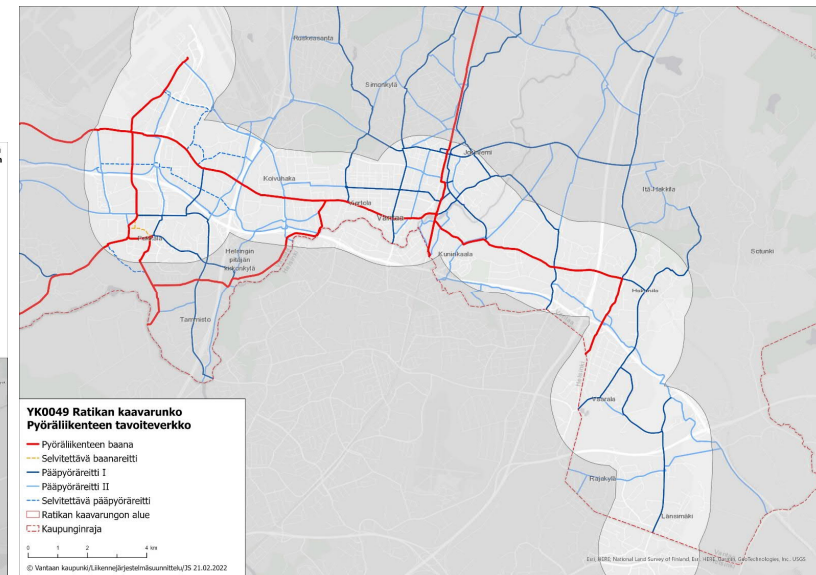
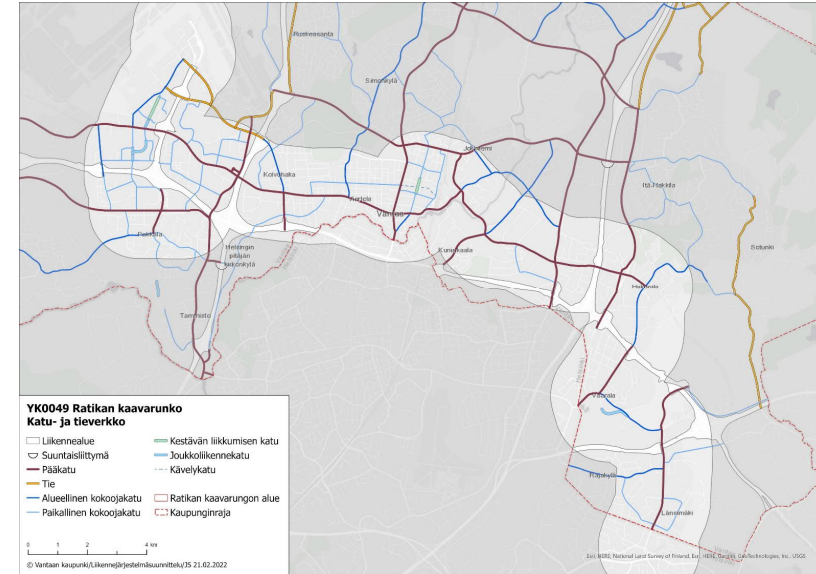
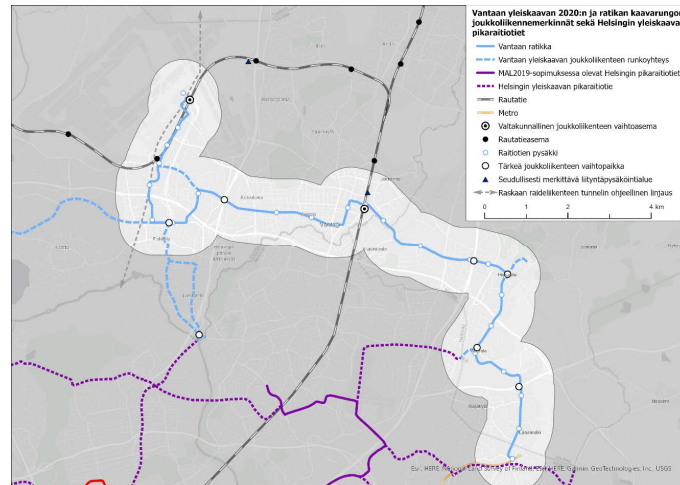
Lähipalvelut

- Julkisten lähipalveluiden tarvetta peilattu ratikan tuottamaan väestönkasvuun ja kartta-analyysien etsitty uusien päiväkotien ja koulujen sijainteja
 - Kaupungin maanomistus, erilaiset reunaehdot ja edellytykset tontille haasteina
- Kaavarungossa kuvataan kasvun edellyttämä palvelutarve ja tonttitarpeet päiväkodeille ja kouluille
 - C-alueiden ulkopuolella nykyinen päiväkoti- ja kouluverkko, myös tunnetut lähitulevaisuuden kohteet (investointiohjelma)
 - Symboleina ratikan tuottaman kasvun edellyttämät palvelutarpeet kartalla, sijainti tarkentuu
- Pitkän aikavälin (2040+) tarpeet esitetään teemakartalla
- Muita palvelumerkintöjä:
 - P: Kartanoalueet, urheilupuistot, Heureka (matkailu, vapaa-aika, urheilu)

Kestävä liikkuminen

- Kaavarungolla täydennetään ja tarkennetaan yleiskaavan liikenneverkkojen ratkaisuja.
 - Tie- ja katuverkon osalta tarkennetaan katuverkon hierarkiaa ja osoitetaan yhteydet, joille keskustojen läpiajava liikenne ohjataan. Tämä mahdollistaa keskustojen liikenteen kehittämistä vahvemmin kestävien kulkumuotojen kannalta.
 - Pyöräliikenteen tavoiteverkkoa kaavarunko täydentää erityisesti Aviapoliksen alueella. Tavoiteverkossa näkyy baanojen lisäksi pääpyöräreitit, joilla on merkitystä varsinkin alueiden sisäiseen liikkumiseen.
- Vantaan ratikka tulee olemaan osa HSL-alueen joukkoliikenteen runkoverkkoa ja keskeinen osa verkon toimivuutta on sujuvat vaihdot kulkumuodosta ja linjasta toiseen
 - Joukkoliikenteen vaihtopaikat tulee toteuttaa siten, että matkustuskokemuksesta muodostuu miellyttävä ja vaihtovastuksesta mahdollisimman alhainen. Siirtymisen liikennevälineestä toiseen tulee olla sujuva ja turvallinen.

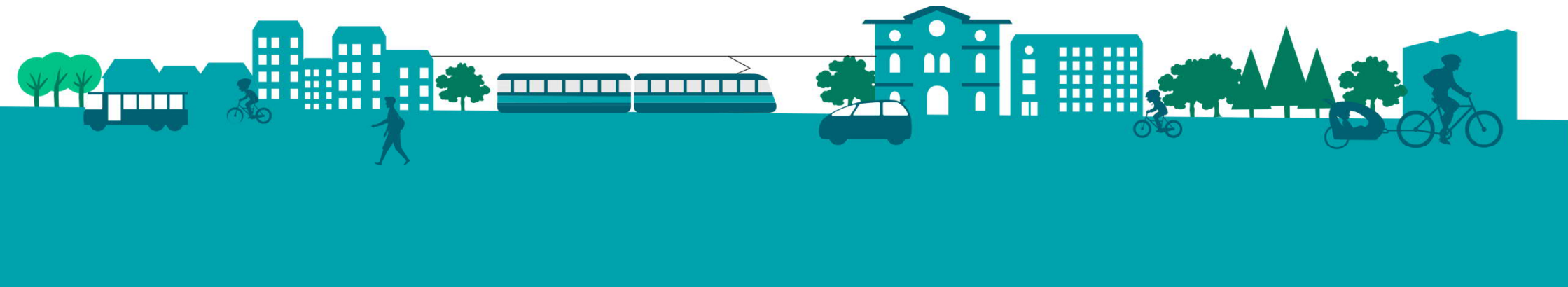
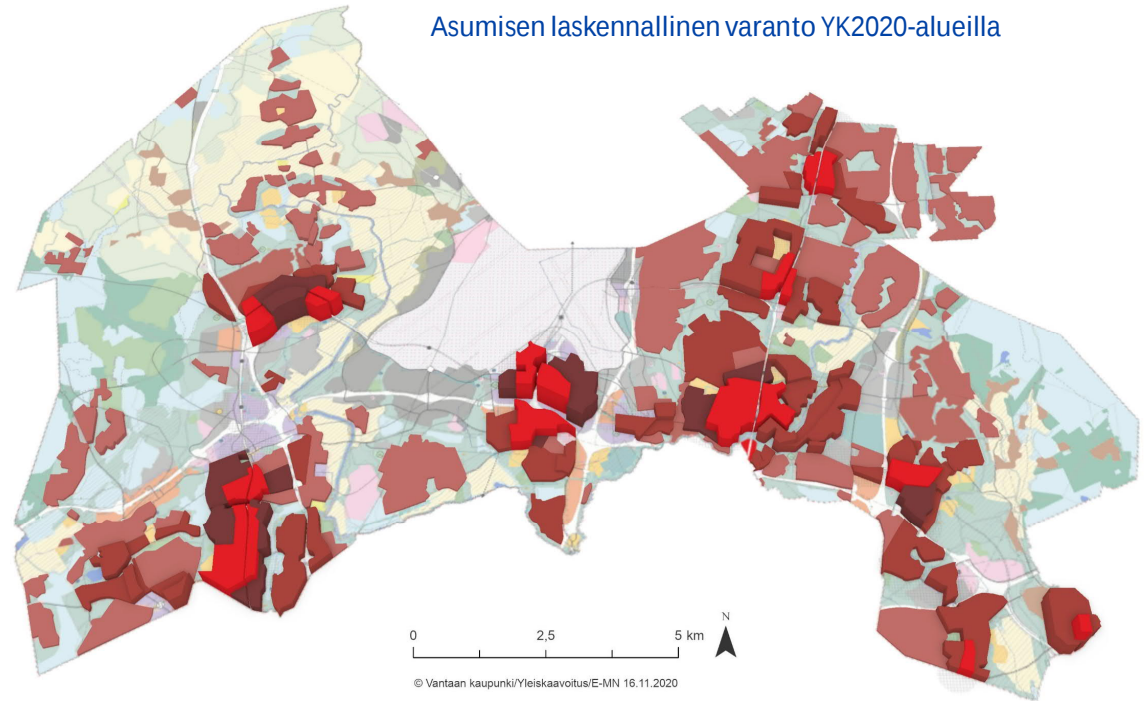

Mitoitus

Täsmentyy kaavarunkoluonnokseen viimeistelyn viilausten myötä. Ei mikään tarkka luku vaan ennuste tulevasta.

Arvio on, että ratikan varrelle tulisi uutta asuntorakentamista noin 3 miljoonaa kerrosneliömetriä ja uutta työpaikkarakentamista yli miljoona kerrosneliömetriä

Asumisen laskennallinen varanto YK2020-alueilla

Vaikutusten arvioinnit:

Ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset

- Tarkoitus tilata konsulttiselvitys, joka sisältää kaikki arvioitavat teemat. Yleiskaavasta teetettiin aiheittain ja ne toimivat arvioinnin pohjana.
- TEEMAT:
 - Ekologinen kestävyys:
 - Resurssiviisaus, kestävä liikkuminen
 - Ilmasto: hillintä ja sopeutuminen
 - Luontovaikutukset, vaikutukset ekosysteemipalveluihin
 - Taloudellinen kestävyys:
 - Elinkeinovaikutukset ja yritysvaikutukset: minkälaista elinkeinotoimintaa mahdollistaa tai rajoittaa? Keskustojen ja erilaisten työpaikka-alueiden kehittyminen
 - Sosiaalinen kestävyys:
 - Hyvä arki: asuminen, palvelut (myös virkistysalueet) ja niiden saavutettavuus
 - Alueelliseen eriytymiseen vaikuttaminen
 - Melu ja ilman epäpuhtaudet: asukkaiden ympäristöhaitoille altistuminen
 - Kulttuurinen kestävyys:
 - Vaikutukset kulttuuriympäristöön
 - Asukkaiden moninaisuus

Nyt juuri selvitämme kiinteistötaloudellista yhtälöä sekä liikennevaikutuksia

Ratikan kaavarunkoluonnoksen aineisto toimii pohjana kiinteistötaloudellisessa selvityksessä. Työhön on määritelty kolme taitekohtaa 2030, 2040 ja 2050. Rinnalla tarkastellaan bussi ja superbussivaihtoehtoja.

- Selvityksestä valmistuu kaavarunkoluonnoksen rinnalle ensimmäinen kooste.

Työn alla myös uusi liikenne-ennuste ja samalla arvioidaan merkittävimpiä vaikutuksia liikennejärjestelmään:

- Kulikutapaosuudet kaavarungon alueella ja koko kaupungissa. Mukana alueita, joilla joukkoliikenteen osuus on jo nyt suuri
- Saavutettavuuden muutokset alueittain ja aikahyötyjen kohdentuminen
- Autoliikenteen määrien muutokset liikenneverkolla
- Katu- ja tieverkon ruuhkautuminen sekä CO₂-päästöt asukasta kohden

